

Bruxelles, 5 noiembrie 2020
(OR. en)

Dosar interinstituțional:
2018/0203(COD)

9889/2/20
REV 2 ADD 1

JUSTCIV 84
EJUSTICE 59
COMER 69
CODEC 673
PARLNAT 113

EXPUNERE DE MOTIVE A CONSILIULUI

Subiect: Poziția în primă lectură a Consiliului în vederea adoptării
REGULAMENTULUI PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI AL CONSILIULUI
privind cooperarea între instanțele statelor membre în domeniul obținerii de
probe în materie civilă sau comercială (obținerea de probe)
(reformare)

- Expunere de motive a Consiliului
- Adoptată de Consiliu la 4 noiembrie

I. INTRODUCERE

1. Comisia a adoptat propunerea de revizuire ¹ sus-menționată la 31 mai 2018 și a transmis-o Consiliului și Parlamentului. Temeiul juridic al acesteia este articolul 81 alineatul (2) (Cooperarea judiciară în materie civilă) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, iar propunerea face obiectul procedurii legislative ordinare.
2. Regulamentul (CE) nr. 1206/2001 al Consiliului privind cooperarea între instanțele statelor membre în domeniul obținerii de probe în materie civilă sau comercială este un instrument important pentru cooperarea judiciară europeană. Instrumentul oferă un cadru pentru asistența judiciară transfrontalieră între statele membre în domeniul colectării de probe la nivel transfrontalier și pentru obținerea directă de probe la nivel transfrontalier. Propunerea de modificare vizează adaptarea mecanismelor de cooperare și a circuitelor de transmitere prevăzute de regulamentul actual la progresele tehnice oferite de digitalizare și de folosirea tehnologiei informatice (TI). În special, propunerea Comisiei solicită instituirea unui sistem informatic descentralizat și utilizarea obligatorie a acestuia pentru schimbul de cereri și de documente între autoritățile statelor membre. Propunerea de revizuire vizează, de asemenea, extinderea și consolidarea obținerii directe de probe la nivel transfrontalier.

¹ Doc. 9620/18.

3. Comitetul Economic și Social European (CESE) și-a adoptat avizul ² cu privire la această propunere, precum și cu privire la propunerea de regulament de modificare a Regulamentului (CE) nr. 1393/2007 al Parlamentului European și al Consiliului privind notificarea sau comunicarea în statele membre a actelor judiciare și extrajudiciare în materie civilă sau comercială (propunerea privind notificarea sau comunicarea actelor) la 17 octombrie 2018. CESE a constatat că ambele propuneri sunt în concordanță cu Strategia privind piața unică digitală în ceea ce privește guvernarea electronică, în special în privința necesității de a se lua măsuri de modernizare a administrației publice și de realizare a interoperabilității transfrontaliere.
4. La 13 februarie 2019, Parlamentul European și-a adoptat poziția în primă lectură cu privire la propunerea privind obținerea de probe, sub forma a 37 de amendamente la propunerea Comisiei, cu 554 de voturi pentru, 26 voturi împotriva și 9 abțineri.
5. La 13 septembrie 2019, Autoritatea Europeană pentru Protecția Datelor a prezentat Avizul 5/2019 referitor la această propunere și la propunerea privind notificarea sau comunicarea actelor ³.
6. În cadrul Consiliului JAI din iunie 2019, miniștrii au convenit că cooperarea judiciară între autorități în contextul acestei propuneri și al propunerii privind notificarea sau comunicarea actelor ar trebui să se bazeze pe un sistem informatic descentralizat securizat care să cuprindă sisteme informatice naționale interconectate.

² Doc. 14013/18.

³ Doc. 12245/19.

7. Textul noului regulament propus prevede că Comisia va fi responsabilă de crearea, întreținerea și dezvoltarea viitoare a software-ului de implementare de referință. Deoarece propunerea inițială a Comisiei nu conținea nicio fișă financiară cu privire la impactul potențial asupra bugetului UE, în conformitate cu articolul 35 alineatul (1) al doilea paragraf din Regulamentul financiar al UE ⁴, președinția, în cooperare cu Comisia, a pregătit o fișă financiară orientativă ⁵ care prezintă impactul financiar estimat al modificărilor asupra bugetului.
8. În perioada 2-3 decembrie 2019, Consiliul Justiție și Afaceri Interne a ajuns la o abordare generală cu privire la partea normativă a regulamentului propus și a solicitat ca lucrările privind anexele să fie finalizate la nivel tehnic cât mai curând posibil ⁶. În februarie 2020, Consiliul a ajuns la o abordare generală suplimentară ⁷.
9. În temeiul articolului 3 din Protocolul nr. 21 la tratate privind poziția Regatului Unit și a Irlandei cu privire la spațiul de libertate, securitate și justiție, Irlanda a decis să participe la această propunere ⁸. În aplicarea Protocolului nr. 22 la tratate privind poziția Danemarcei, Danemarca nu participă la adoptarea măsurilor propuse.
10. Pe baza abordării generale din decembrie 2019 și a celei din februarie 2020, președinția a fost în contact cu Parlamentul European în vederea obținerii unui acord timpuriu în a doua lectură.

⁴ JO L 193, 30.7.2018, p. 1.

⁵ Doc. 14427/19.

⁶ Doc. 14601/19 + ADD1.

⁷ Doc. 5719/20.

⁸ Irlanda a decis să participe la 17 octombrie 2018 (a se vedea doc. ST 13305/18). Regatul Unit nu a recurs la posibilitatea prevăzută la articolul 3 din Protocolul nr. 21 de a participa la adoptarea și aplicarea acestei propuneri.

11. S-au desfășurat două triloguri, la 29 ianuarie 2020 și la 30 iunie 2020, în cadrul cărora reprezentanții președinției pentru statele membre și ai Parlamentului European au avut posibilitatea să stabilească punctele cardinale ale pozițiilor lor și să exploreze posibilitățile pentru ajungerea la un compromis. Discuțiile au condus la o convergență considerabilă a punctelor de vedere între Parlamentul European și Consiliu cu privire la un proiect de pachet de compromis ⁹.
12. În cadrul celui de al doilea trilog, s-a convenit, de asemenea, cu sprijinul Comisiei, ca Regulamentul privind obținerea de probe propus să fie prezentat și adoptat ca reformare a Regulamentului privind obținerea de probe actual.
13. La 22 iulie 2020, Coreperul (partea II) a confirmat textul final de compromis al reformării, având în vedere acordul la care s-a ajuns cu Parlamentul European ¹⁰.
14. La 10 septembrie 2020, pachetul de compromis al reformării a fost aprobat de Comisia pentru afaceri juridice a Parlamentului European. La 30 septembrie, președintele Comisiei JURI a adresat o scrisoare ¹¹ președintelui Coreperului (partea II) pentru a-l informa că, în cazul în care Consiliul va transmite oficial Parlamentului European poziția sa în forma prezentată în anexa la respectiva scrisoare, va recomanda plenului să accepte poziția Consiliului fără amendamente, sub rezerva verificării juridico-lingvistice, în cadrul celei de a doua lecturi a Parlamentului European.

⁹ Doc. 9248/20.

¹⁰ Doc. 9678/20 + ADD 1.

¹¹ Doc. 11357/20.

II. OBIECTIV

15. Prezentul regulament (reformare) urmărește să îmbunătățească eficiența și celeritatea obținerii de probe la nivel transfrontalier în Uniune prin exploatarea avantajelor oferite de digitalizare în sensul simplificării și optimizării procedurilor de transmitere a cererilor și prin asigurarea faptului că se recurge într-o mai mare măsură la obținerea directă de probe prin videoconferință. De exemplu, va fi mai ușor ca persoanele să fie audiate fără a li se cere să călătorească în altă țară. Aceasta va oferi o mai mare securitate juridică și ar trebui, prin urmare, să contribuie la evitarea întârzierilor și a costurilor nejustificate pentru persoanele fizice, întreprinderi și administrațiile publice și să încurajeze persoanele fizice și întreprinderile să se implice și mai mult în tranzacții transfrontaliere.
16. Propunerea vizează digitalizarea transmiterii cererilor de obținere de probe între autoritățile competente din diferite state membre. În acest sens, regulamentul solicită instituirea unui sistem informatic descentralizat. Comisia ar trebui să fie responsabilă de crearea, întreținerea și dezvoltarea viitoare a unui software de implementare de referință în conformitate cu principiul protecției datelor începând cu momentul conceperii și în mod implicit, pe care statele membre ar trebui să îl poată aplica în locul unui sistem informatic național.

III. ANALIZA POZIȚIEI CONSILIULUI ÎN PRIMĂ LECTURĂ

A. CONTEXT PROCEDURAL

17. Parlamentul European și Consiliul au desfășurat negocieri în vederea încheierii unui acord în etapa poziției Consiliului în primă lectură („acord timpuriu în a doua lectură”). Textul poziției Consiliului în primă lectură reflectă pachetul de compromis asupra căruia au convenit cei doi colegiuitori, cu sprijinul Comisiei.

B. SINTEZA PRINCIPALELOR ASPECTE

18. Principalele modificări se concentrează asupra următoarelor aspecte:

- Conceptul de „instanță” a fost definit în conformitate cu alte regulamente din domeniul cooperării judiciare în materie civilă și comercială, pentru a elimina lipsa securității și interpretările divergente în rândul statelor membre.
- Toate comunicările și schimburile de documente ar trebui să se efectueze prin intermediul unui sistem informatic descentralizat, securizat și fiabil, care să includă sistemele informatice naționale care sunt interconectate și interoperabile din punct de vedere tehnic, de exemplu pe baza e-CODEX. Regulamentul prevede, de asemenea, că aceste comunicări și schimburi se efectuează cu respectarea în mod corespunzător a drepturilor și libertăților fundamentale. Utilizarea mijloacelor tradiționale de comunicare ar trebui să aibă loc doar în cazul unei perturbări a sistemului informatic sau al altor circumstanțe extraordinare. Pentru a simplifica și a accelera obținerea de probe, videoconferințele sau alte tehnologii de comunicare la distanță ar trebui utilizate pe scară mai largă pentru obținerea directă de probe de către instanțe.
- Obținerea de probe de către agenții diplomatici sau funcționarii consulari în domeniul în care aceștia sunt acreditați va fi posibilă fără a fi nevoie de o cerere prealabilă. Fiecare stat membru decide dacă agenții săi diplomatici sau funcționarii săi consulari au competența de a obține probe ca parte a funcțiilor lor.

IV. CONCLUZIE

19. Poziția Consiliului în primă lectură reflectă pachetul de compromis asupra căruia au convenit Consiliul și Parlamentul European, cu sprijinul Comisiei.

20. După cum este precizat la punctul 14 de mai sus, acest pachet de compromis a fost confirmat printr-o scrisoare transmisă la 30 septembrie 2020 ¹² președintelui Coreperului (partea II) de către președintele Comisiei pentru afaceri juridice a Parlamentului European.
21. Consiliul consideră că poziția sa în primă lectură reprezintă un pachet echilibrat și că, odată adoptat, noul regulament va contribui în mod semnificativ la creșterea eficienței și a celerității obținerii de probe la nivel transfrontalier prin exploatarea avantajelor digitalizării.
-

¹² A se vedea doc. 11357/20.